

TILKENDEGIVELSE

i

faglig voldgiftssag FV 2011.0090:

Fagligt Fælles Forbund (3F)

(advokat Evelyn Jørgensen)

mod

Dansk Erhverv Arbejdsgiver/ DTLs arbejdsgiverforening for

Nykøbing Dag- & Industrirenovation v/ Bjørn Filtenborg

(advokat Allan Jensen)

I INDLEDNING

Mellem Dansk Erhverv Arbejdsgiverforening/DTL's arbejdsgiverforening og Fagligt Fælles Forbund (3F) er der opstået uoverensstemmelse om forståelsen af § 2, stk. 2, i Dagrenovationsoverenskomsten, der indgår som en særlig del af Transportoverenskomsten. Baggrunden er, at renovationsarbejderne ved Nykøbing Dag- & Industrirenovation i 2011 overgik fra at udføre arbejdet i akkord til at være timelønnet.

Da uoverensstemmelsen ikke har kunnet løses ved forhandling, er sagen af 3F ved klageskrift af 10. oktober 2011 blevet indbragt for denne faglige voldgiftsret, der har bestået af forhandlingssekretær Jan Aage Hansen og forhandlingssekretær Kim René Busch, udpeget af 3F, underdirektør Morten Schønning Madsen og chefkonsulent Lars Overgaard, udpeget af Dansk ErhvervArbejdsgiver, og – som opmand – fhv. højesteretsdommer Per Sørensen.

Sagen blev forhandlet den 7. december 2012.

II PÅSTANDE

Klager, 3F, har nedlagt påstand om, at de indklagede skal anerkende, at Dagrenovationsoverenskomstens § 2, stk. 2, 1. pkt., skal forstås således, at arbejdet *skal* udføres i akkord, såfremt der er mulighed herfor, med mindre andet er aftalt lokalt.

De indklagede, Dansk Erhverv Arbejdsgiver/DTLs arbejdsgiverforening for Nykøbing Dag-& Industrirenovation v/Bjørn Filtenborg, har påstået frifindelse.

Parterne er enige om, at der foruden fortolkningsspørgsmålet, der fremgår af 3F's påstand, skal tages stilling til, om overgangen til timeløn skete efter virksomhedens ensidige beslutning eller i henhold til aftale med medarbejderne, og om det fortsat havde været muligt at udføre arbejdet i akkord.

Parterne er enige om, at denne tilkendegivelse ikke indeholder en fuld sagsfremstilling eller fuld gengivelse af forklaringerne og parternes argumenter.

III OVERENSKOMSTEN

Overenskomstens § 2 har overskriften ”Aflønning”. Ifølge stk.1 skal der ud over grundlønnen i § 9, stk. 2, i Transportoverenskomsten betales et nærmere angivet renovationstillæg pr. time.

I stk. 2 hedder det bl.a.:

”**Stk. 2.** Såfremt der er mulighed for at udføre arbejdet i akkord, udlægges distriktet efter følgende hovedregler:
...”

Bestemmelsen indeholder derefter de nærmere regler om normtallene m.v. ved afhentning af sække og spande på hjul.

Afslutningsvis hedder det i stk. 2:

”**Nye indsamlingsordninger**

Hvor der indføres nye indsamlingsordninger eller genbrugsordninger, foretages der opmåling af tidsforbruget, og de pågældende opmålinger lægges til grund for udbæringsnormen.”

§ 3 indeholder akkordtaksterne. Ifølge stk. 2 skal der betales nærmere angivne beløb pr. tømning for overudbæringer.

§ 5, stk. 1, 1. afsnit lyder således:

”**§ 5. Arbejdstid**

Stk. 1. Arbejdet kan påbegyndes i distrikterne kl. 04.30, og arbejderne møder på plads eller i garage i så god tid, at arbejdet i distrikterne kan påbegyndes rettidigt.

...”

§ 7 omhandler ansættelsesforhold. Ifølge stk. 1 ansættes mandskabet på timeløn på fuld tid, og afregning kan finde sted som uge-, 2 ugers-, 4 ugers-, halvmåned- eller helmånedsafregning.

Ifølge § 9, der har overskriften ”Fridage”, er medarbejderne omfattet af Transportoverenskomstens bestemmelse vedrørende frihed for medarbejdere ansat på timeløn.

IV SAGEN

Nykøbing Dag- & Industrirenovation udfører renovationsopgaver, entreprenørkørsel, betonkugning, kloakrensning fjernelse af industriaffald m.v. Fra begyndelsen af 2011 fik virksomheden efter udbud kontrakten på renovationskørsel i Skive og Thisted. For så vidt angår Skive – men ikke Thisted – blev den hidtidige ordning ændret, således at man overgik fra uge/14 dages tømninger til udelukkende 14 dages tømninger, og desuden kom der flere opgaver til i form af uddeling af tryksager og indsamling af brugte batterier.

Den nye ordning gjorde det efter virksomhedens opfattelse umuligt at lade medarbejderne fortsætte på akkordløn. Virksomheden indkaldte derfor medarbejderne i Skive afdeling til et møde den 2. november 2010 med en dagsorden, hvoraf bl.a. fremgik: ”Timeløn fremover”.

Spørgsmålet blev drøftet på mødet i Skive, og den 3. november 2010 udsendte virksomheden en meddelelse til medarbejderne, hvoraf fremgik bl.a., at der skete omstrukturering pr. 1. januar 2011, og at alle medarbejdere overgik til timeløn pr. denne dato.

Denne ændring af aflønningsformen resulterede i, at medarbejderne i den følgende tid underskrev nye ansættelseskontrakter, hvoraf fremgik, at renovationsarbejderne pr. 1. januar 2011 var ansat som timelønnet med 37 timers arbejdsuge.

Under sagen har bevisførelsen kun drejet sig om afdelingen i Skive, men det er oplyst, at et lignende møde blev afholdt med medarbejderne i Thisted, og at resultatet af mødet, herunder udfærdigelse af nye ansættelseskontrakter, var det samme som i Skive.

Ifølge 3F var ændringen af aflønningsformen for medarbejderne i Skive ikke nødvendiggjort af omlægningen af arbejdet. Da der ikke skete nogen omlægning af arbejdet i Thisted, var ændringen i sagens natur heller ikke nødvendig i denne afdeling.

Det er endvidere 3F's opfattelse, at ændringen af aflønningsformen ikke skete efter aftale med medarbejderne, idet den blev ensidigt dekretet af arbejdsgiveren.

V FORKLARINGER

Under forhandlingen blev der afgivet forklaring af renovationsarbejder Leif Alstrup, der var tillidsrepræsentant i Skive, Jesper Nielsen, der er faglig sekretær i 3F's afdeling i Thy/Mors, Bjørn Filtenborg, der er indehaver af virksomheden, Carsten Toft, der var beskæftiget i virksomheden med at køre papir, Poul Juelsbjerg, der har været direktør i arbejdsgiverforeninger inden for vognmandsfaget, senest Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL), og André Rouvillain, der indtil 2008 var beskæftiget i arbejdsgiverforeninger inden for transport og logistik, senest som ansvarlig for forhandlinger for ATL.

VI OPMANDENS BEGRUNDELSE OG RESULTAT

Efter voteringen kunne der ikke blandt de af parterne udpegede medlemmer af voldgiftsretten opnås flertal for en afgørelse, der derfor skulle træffes af opmanden. Denne tilkendegav derpå straks følgende:

1. 3F's påstand

Således som bestemmelsen i Dagrenovationsoverenskomstens § 2, stk. 2, 1. pkt. er formuleret – ”Såfremt der er mulighed for at udføre arbejdet i akkord ...” – og som overenskomsten i øvrigt er opbygget, er den som udgangspunkt en akkordoverenskomst, det vil sige, at hvis der er mulighed for at udføre arbejdet i akkord, skal det udføres i akkord.

Efter bl.a. Poul Juelsbjergs og André Rouvillains forklaringer og efter sagens oplysninger i øvrigt må det lægges til grund, at overenskomsten gennem en lang årrække har været forstået og praktiseret i overensstemmelse hermed. Det skyldes et ønske fra både arbejdsgiver- og lønmodtagersiden om, at arbejdet skal udføres i akkord, hvis der er mulighed herfor. Det gælder også, når arbejdet, som i denne sag, omfatter andet end egentlig renovation som f.eks. uddeling af tryksager og indsamling af batterier. Hvis der indføres nye ordninger, foretages der de fornødne opmålinger med henblik på fastsættelse af lønnen herfor. Overgang til timeløn sker derfor kun, hvis parterne er enige herom, eller hvis eksempelvis normen ikke kan overholdes.

Opmanden tog herefter 3F's påstand til følge

2. De to øvrige spørgsmål

De to øvrige spørgsmål, der er nævnt ovenfor under II, fremgår som anført ikke af 3F's påstand, men da der under forhandlingen også var bevisførelse og procedurer om disse emner, var parterne enige om at bede opmanden om tillige at tage stilling til dem.

2.1. Herefter tilkendegav opmanden, at det efter bevisførelsen måtte lægges til grund, at der på mødet den 2. november 2010, hvor medarbejderne blev orienteret om arbejdsgiverens beslutning om overgang til timeløn, ikke var nogen af dem, der protesterede imod beslutningen. Heller ikke Leif Alstrup, der som tillidsrepræsentant havde særlig anledning til at kræve en forhandling af spørgsmålet med henblik på indgåelse af en lokalaftale, tog på nogen måde spørgsmålet op, for eksempel ved hjælp af forbundets lokale afdeling.

Efterfølgende underskrev de ansatte uden forbehold de nye ansættelseskontrakter, således at de alle gik over på timeløn. Også efter tillidsrepræsentantens forklaring kan det lægges til grund, at medarbejderne selv fra starten ikke var så negativt stillet over for at overgå til timeløn, idet de var indstillet på foreløbig at se, hvordan ordningen fungerede, men der blev ikke taget forbehold om, at den nye aflønningsform skulle være midlertidig, således at spørgsmålet skulle tages op igen efter f.eks. nogle måneder. Først hen i maj måned 2011 blev sagen rejst af forbundet.

På denne baggrund fandt opmanden, at der måtte gives arbejdsgiversiden medhold i, at der var blevet indgået en aftale mellem arbejdsgiveren og medarbejderne om overgang til timeløn.

Som sagen var oplyst, måtte dette også gælde for medarbejderne i Thisted.

2.2. Det, der er anført vedrørende 3 F's påstand, indebærer, at det i tilfælde, hvor arbejdet hidtil har været udført i akkord, påhviler arbejdsgiveren at godtgøre, at en nyordning/omlægning af arbejdet nødvendiggør, at medarbejderne overgår til timeløn.

Efter bevisførelsen fandt opmanden, at arbejdsgiveren ikke havde godtgjort, at den nye ordning i Skive, hvorefter der skulle uddeles reklamer og samles batterier, medførte, at det ikke fortsat var muligt at udføre arbejdet i akkord. Dette spørgsmål kunne have været belyst under nærmere drøftelser med medarbejderne, herunder eventuelt forhandlinger med forbundet, og eventuelt også ved opmålinger, en fremgangsmåde som man ifølge André Rouvillains forklaring også plejer at benytte.

Da der ikke var sket nogen omlægning i Thisted, var det klart, at arbejdet der fortsat kunne udføres i akkord.

KONKLUSION

Efter opmandens tilkendegivelse blev sagen udsat på parternes overvejelser.

Ved e-mails af 14. og 17. februar 2013 har parternes advokater anmodet om, at opmandens afgørelse fremkommer i form af en tilkendegivelse i den form, der her foreligger.

Herefter skal Dansk Erhverv Arbejdsgiver/DTLs arbejdsgiverforening for Nykøbing Dag- & Industrirenovation v/Bjørn Filtenborg anerkende, at Dagrenovationsoverenskomstens § 2, stk. 2, 1. pkt., skal forstås således, at arbejdet *skal* udføres i akkord, såfremt der er mulighed herfor, med mindre andet er aftalt.

Hver part skal bære egne omkostninger og betale halvdelen af opmandens honorar.

Skodsborg, den 24. februar 2013

Per Sørensen